

Cijfers over

Alcoholgebruik

Onder alcoholgebruik wordt verstaan het drinken van alcoholhoudende drank. Dat kan zijn in de vorm van bier, wijn, mixdranken, enzovoorts. De term 'alcoholgebruik' zegt niets over de mate van alcoholconsumptie. Meestal wordt onderscheid gemaakt tussen drinkers en niet-drinkers. Bij onderzoek onder jongeren gebeurt dit meestal door te vragen of 'ooit' alcohol is gebruikt. Om jongeren die ooit wel eens hebben gedronken te onderscheiden van jongeren die het regelmatig doen, wordt meestal gevraagd naar alcoholgebruik in de afgelopen maand. Hier hebben we het overigens niet over alcoholverslaving.

Schadelijk alcoholgebruik?

Er bestaan verschillende termen voor schadelijke of risicovol alcoholgebruik, zoals overmatig gebruik, excessief drinken of 'bingedrinken' (vijf glazen of meer drinken bij een gelegenheid). Of alcoholgebruik schadelijk is voor de gezondheid is afhankelijk van de persoon (leeftijd, geslacht), de omstandigheden (drinken tijdens zwangerschap of bij verkeersdeelname is bijvoorbeeld eerder schadelijk), en de hoeveelheid alcohol of hoe vaak alcohol wordt gedronken. Voor kinderen gelden geen richtlijnen voor aanvaardbaar alcoholgebruik. Kinderen zijn in ieder geval kwetsbaarder voor alcohol dan volwassenen doordat het lichaam nog in ontwikkeling is. De beleidsvisie momenteel is dat kinderen tot 18 jaar geen alcohol zouden moeten drinken. Voorlichting en wetgeving is daarop gericht. Wanneer sprake is van verslaving noemen we dat misbruik of afhankelijkheid.

Kerncijfers

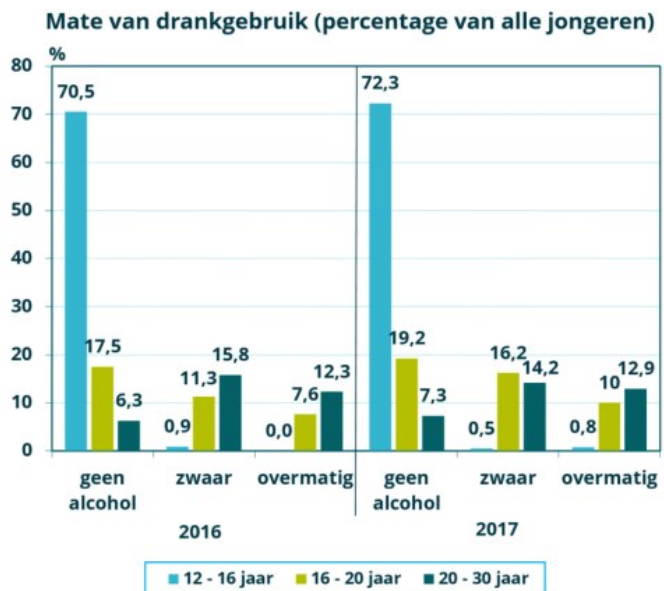
Landelijk

Sinds 2017 is er voor derde jaar op een rij sprake van een stijging van het aantal 12- tot 16-jarigen die zeggen nooit te drinken. In 2015 ging het om 66 procent, in 2016 zegt ruim 70 procent nooit te drinken en in 2017 gaat het om ruim 72 procent van de 12- tot 16-jarigen. Onder de 16- tot 20-jarigen is eveneens het percentage niet-drinkers gestegen, van 17,5 procent in 2016 naar ruim 19 procent in 2017.

Hoewel onder 16- tot 20-jarigen sprake is van een stijging van het aantal nooit-drinkers zijn de drinkers in deze leeftijdsgroep meer gaan drinken.

Zowel zwaar drankgebruik als overmatig drankgebruik is in deze leeftijdscategorie toegenomen.

Bij jongens is sprake van zwaar drankgebruik als zij minstens één keer per week zes of meer glazen alcohol op een dag drinken. Bij meisjes is bij vier glazen alcohol op één dag hiervan sprake. Zwaar drankgebruik komt in 2017 bij circa 16 procent van de 16- tot 20-jarigen voor. Ten opzichte van 2016 is sprake van een stijging van bijna 5 procent. Onder 12- tot 16-jarigen en 20- tot 30-jarigen is echter het aantal zware drinkers gedaald van respectievelijk 0,9 en 15,8 procent in 2016 naar respectievelijk

0,5 procent en 14,2 procent in 2017.

Overmatig drankgebruik waarbij jongens meer dan 21 glazen per week en meisjes meer dan 14 glazen per week drinken, is onder zowel 16- tot 20-jarigen als 20- tot 30-jarigen ten opzichte van 2016 gestegen. Onder 16- tot 20-jarigen is het percentage jongeren met overmatig drankgebruik gestegen van 7,6 procent in 2016 naar 10 procent in 2017. Onder 20- tot 30-jarigen gaat het om respectievelijk 12,3 procent naar 12,9 procent (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2018).

Alcoholgebruik onder scholieren

In het HBSC-onderzoek (Stevens e.a. 2018) onder scholieren in het basis- en voortgezet onderwijs zijn leerlingen bevraagd over hun alcoholgebruik. Van de basisschoolleerlingen zegt in 2017 8,4 procent ooit alcohol te hebben gedronken. 1,7 procent zegt dit nog in de afgelopen maand te hebben gedaan en bijna 1 procent zegt ooit dronken geweest te zijn. In het voortgezet onderwijs komt drankgebruik aanzienlijk vaker voor. Daar zegt 45 procent van de 12- tot en met 16-jarigen ooit gedronken te hebben, waarbij 25 procent in de afgelopen maand gedronken heeft. 16 procent zegt ooit dronken geweest te zijn. Drankgebruik stijgt met de leeftijd. Zo zegt ruim 20 procent van de 12-jarigen ooit gedronken te hebben. Dit stijgt tot 71 procent onder de 16-jarigen.

Van de jongeren in het voortgezet onderwijs die aangeven de laatste maand te hebben gedronken zegt de meerderheid met 71 procent in de laatste maand één keer of vaker vijf glazen of meer op een gelegenheid te hebben gedronken (het zogenaamde bingedrinken) en 10 procent geeft aan op een weekenddag meer dan tien glazen te drinken. Bingedrinken komt significant vaker voor onder jongens dan meisjes (73,8 procent van de jongens en 67,3 procent van de meisjes die de afgelopen maand hebben gedronken).

Laatst bewerkt: 19 februari 2019

Gebruikte onderzoeken en/of registraties

- [Gezondheidsenquête](#)

Gebruikte publicaties

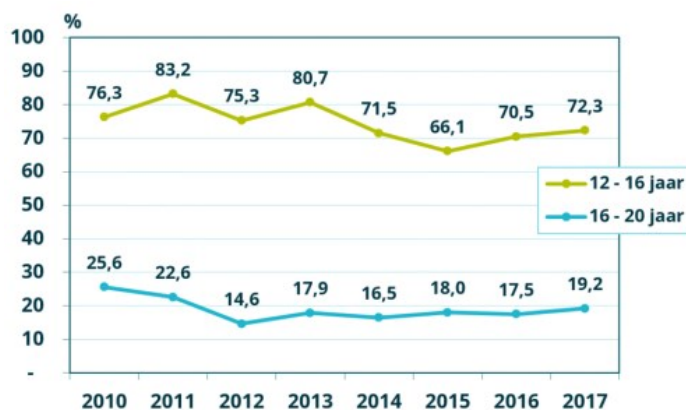
- [Centraal Bureau voor de Statistiek \(2018\). Alcoholgebruik.](#)

Trends in alcoholgebruik (2010-2017)

Landelijk

Het percentage jongeren die zegt niet te drinken laat, met enige schommeling in de tussenliggende jaren, sinds 2010 onder jeugd van 12-20 jaar een dalende trend zien. Sinds 2010 drinken dus meer jongeren. Er is echter de afgelopen drie jaar wel opnieuw een stijging waarneembaar in het percentage nooit-drinkers onder de jeugd.

In 2010 zei ruim 76,3 procent van de 12-16 jarigen en 25,6 procent van de 16-20 jarigen niet te drinken. In 2017 gaat het onder 12-16 jarigen om 72,3 procent en onder 16-20 jarigen om 19,2 procent van de jeugd in de betreffende leeftijdsgroep die zegt nooit te drinken (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2018).

Laatst bewerkt: 28 november 2018

Gebruikte onderzoeken en/of registraties

- [Gezondheidsenquête](#)

Gebruikte publicaties

- Centraal Bureau voor de Statistiek (2018). Alcoholgebruik 2014-2017.
- Centraal Bureau voor de Statistiek (2017). Alcoholgebruik 2010-2013.

Deze informatie is op 9 augustus 2019 gedownload van www.nji.nl.